

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 55.

Maribor, dne 10. maja 1909.

Letnik I.

Slovenska tržka skupina.

Dobili smo ta-le dopis:

Cenjenim volilcem tržke skupine na-
znanjam, da kandidiram v tej skupini na
slovenski narodni program kot samostojen
kandidat.

Maribor, dne 9. maja 1909.

Dr. Anton Medved,
profesor, Maribor.

Sijajna zmaga.

„Requiescat in pace!“ so pisali celjski liberalni
listi o Pišek in šel je počivat, a ne Pišek, ampak
Brinar. Od strastne agitacije je bil mož že grozno
utrujen in zato so se ga vrli slovenski volilci usmi-
lili in mu privoščili trajen počitek. (Tudi Kitak je
moral biti zelo zmučen od silnega mahanja z rokami
po shodih, kajti tudi njega je poslalo slovensko ljud-
stvo tja, kamor spada — „Requiescant in pace“ Bri-
nar, Kitak in pa še Sitter po vrhu.

Prvo dejanje sedanjega volilnega boja je dovr-
šeno. Hud je bil boj. Nasprotniki so vporabili vsa
dovoljena in nedovoljena sredstva, da bi vrgli naše
kandidate, posebno Pišeka, ali zadnjega vsaj spra-
vili v ožjo volitev. A nič ni pomagalo. Dobra stvar
je zmagala in Pišek je bil izvoljen s tako večino,
kakršne, odkritosrečno rečeno, tudi najboljši optimisti
niso pričakovali.

Nič ni pomagalo grdo obrekovanje in sramote-
nje, nič strastna agitacija liberalnih učiteljev, nič
zlati gradovi, katere so obetali volilcem, nič nesram-
ni pamfleti in gorostasne laži o naših kandidatih in
Slovenski kmečki zvezi, brez uspeha so brusili celj-

ski koncipijenti svoje pete, Slovenska kmečka zveza
je zmagala in na to zmago je lahko ponosna.

Za to častno zmago gre v prvi vrsti čast za-
vednim slovenskim volilcem, ki se niso dali presle-
piti od zapeljivih besed liberalnih agitatorjev, am-
pak so šli ponosno na volišče v boj za kandidate S.
K. Z. Vsa čast jim!

Pohvalno moramo tudi omeniti naše pridne agi-
tatorje, posebno vrle mladeniče, ki se niso ustrašili
truda in težav, ampak vstrajno agitirali do zadnje-
ga trenutka in tako pripomogli do tako lepe zmage.

Prvo dejanje je tedaj končano. Čaka nas pa še
hud boj. Nasprotniki bodo sedaj napeli vse svoje si-
le, s podvojenimi močmi se bodo vrgli na agitacijo,
da bi vsaj 17. maja dosegli kak uspeh. A to se ne
sme zgoditi. Slovenska kmečka zveza mora tudi dne
17. maja iziti iz boja kot zmagovalka na čeli črti.
Zato pozivljamo vse somišljenike, da vstrajno agiti-
rajo za kandidate Slovenske kmečke zveze in da
spravijo dne 17. maja vse naše pristaše na volišče.
Če bo vsakdo storil svojo dolžnost, potem bo tudi dne
17. maja Slovenska kmečka zveza zmagala na celi
črti.

Vstrajno naprej do popolne zmage!

Cenjenim volilcem!

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so dne 7.
maja pripomogli Kmečki zvezi do sijajne zmage na
celi črti. Prošiva iskreno naše somišljenike, da izvo-
lijo dne 17. maja še vseh 10 tovarišev, ki jih pripo-
roča Kmečka zveza. Naprej do popolne zmage, da bo
naše zastopstvo v Gradcu močno in enotno!

Dr. Anton Korošec, Franc Pišek,
deželna poslanca.

Raznoterosti.

Narodna stranka kaj rada povasuje pri štajer-
čijancih. Če bi to bilo samo platonično ljubkovanje,
ne bi bilo tako hudo, toda rezultat tega vasovanja je

nemoralna zveza: Narodna stranka se rada druži s
štajercijanci. Ta združitev se je med drugim poka-
zala pri občinskih volitvah v Framu, kjer so narod-
njaki šli roko v roki z Nemci, posilinemci in štajer-
čijanci v boj proti poštenim slovenskim kmetom. Isto
se je zgodilo pri občinskih volitvah v St. Petru pod
Sv. Gorami. Tamošnje lokalno vodstvo Narodne stran-
ke se je zvezalo z ljudmi, kateri so po celi župniji
pobirali podpise za nemški učni jezik v ljudski šoli.
Da, celo že v prvem razredu bodi, kakor zahteva
štajercijanski kolovodja, učni jezik nemški. In takim
ljudem je Narodna stranka pomagala v občini do
zmage. Še več takih slučajev izdajalstva narodnih
koristi ima Narodna stranka na svoji kosmati vesti.
Mesto komentarja samo še pripomnimo, da je glavni
vodja Narodne stranke narodnoradikalni (!) kandidat
dr. Kukovec.

Narodnost Narodne stranke! Narodni stranki
pač ni ničesar svetega, najmanj pa narodnost, ka-
tero so si zapisali v prvi vrsti v svoj program. Zad-
njič smo v članku „General dr. Kukovec za Nemce“
dokazali, kako pustijo zasramovati vodje liberalne
Narodne stranke slovenski živelj in slovenski jezik
celo v skrajno ponemčenih krajih, kakor so Studen-
ci pri Mariboru. Tedaj je bilo že javno, da sta se
general in podgeneral zvezala s socialnimi demo-
krati, ki so ravno v Studencih strastno agitirali in
govorili proti slovenski šoli, zoper Kmečko zvezo.
Očitno sedaj priznavajo sami, da bi šli vsi voliti so-
cialdemokrata, če bi ta prišel v ožjo volitev s Piše-
kom. Seveda je pošteno slovensko kmečko ljudstvo
odvrnilo ta naskok in volilo z velikansko večino dr-
žavnega poslanca Pišeka. Mislili smo, da je akvokat
Božič bolj naroden kakor Kukovec. Varali smo se.
To nedeljo dne 9. t. m. je sklical dr. Božič, pri ka-
terem smo že itak dvomili o njegovi narodnosti, shod
v Vižingo. Vabila na shod so popolnoma nemška, go-
vori popolnoma nemški — Heil Woschütz! Priporo-
čamo mu, da vzame Ante Begovo knjigo o obmejnih
Slovencih na štajerskem v roke in se naj nekoliko
pouči o teh žalostnih razmerah na meji. S. K. S. Z.

PODLISTEK.

Klic.

St. M.
(Konec.)

Ana Marija Golar se ga ni prestrašila, ker je
bila navajena poznim ljudem; ali pri srečanju jo je stis-
nilo in kri ji je zaplala v lice. Robec je težko ležal
na laseh.

Ti si — a kdo si?

V tem je potegnila burja in privzdignila paj-
čolan snežink tri klatre visoko pred seboj, tako da
se je za hip odprl pogled čez polje. Belo in svetlo
je ležalo pred oknom kakor vtopljeno v noč. Ono go-
tovo ni videlo klica.

Ali če je prišel od te strani, bi se morala po-
znati sled tam zunaj, črna ali siva ali rdeča, kakrš-
na že.

Pa polje je bilo prazno in noč je molčala za
njem.

Starki je postalo tesno pri srečanju. Zakaj klic je
stal v izbi v kotu in se ni ganil. Roke so visele ob
životu ravno navzdol in glava je trudoma klonila na
prsi. Čeprav je glava visela, so jo vendar gledale
njegove oči. Ne naravnost, temveč izpod obrvi.

Ana Marija Golar je odprla duri in pomolela
glavo v noč. Morda se kje kaj oglasi. Prišla bi na-
vsezadnje pomagati, če je nesreča, z besedami pa
prav rada pomore vsakomur.

Sneg se je sипal nevzdržno iz noči in polja so
vstajala višje. Dvajset korakov od kočje je stal hrast
v polju, črn in zamazan; sedaj je skoro slonel na
snegu. Tam je bilo vse tiho, kakor povsod.

Starki je šlo na smeh. Na sive dni ji nagajajo
fantastne misli in mesto da se vtopi v resnost pred-
smrtnih dni, ji polije kri v lice kakor šestnajstlet-
nemu dekletu. In zaprla je duri.

V kotu je stal klic, tih in nem, in od nog se
je cedila voda. Mrzlo je že postajalo v izbi od njega
in starko je zazeblo do srca.

Ali bo vso noč tako stal pri njej in nič govoril?
Da bi vsaj povedal, kaj hoče in odkod da je, odpra-
vila bi ga z lepo besedo. Tako pa je molk med nji-
ma in neizmerna razdalja.

In klic se ni naslonil na steno, ko je tako stal
in je teklo od njega, in ni odložil klobuka, ki ga je
držal v roki. Kakor berač je bil pred njo, nevreden
besede, a vreden dobrega daru.

Ana Marija Golar si je premislila in sedla za
mizo kakor vsak večer. Prikrnila je luč in položila
knjigo pred se. In ni se ozrla na tujca v kotu, ko je
čitala in gledala v knjigo.

Menda je ponehalo snežiti, ker je začelo kap-
ljati od strehe v plitvi mokri sneg na pristenku. —
Tank — tank — so pele kaplje in sneg se je odma-
kal. In Ana Marija je čitala to-le povest:

Je bil človek, ki ni imel prijateljev ne tovari-
šev, in je zato šel v samoto. Izbral si je osamljen
otok sredi morja za bivališče. Noben človek naj bi
ne prišel k njemu in nobeno živo bitje naj bi se ne
zglasilo pri njem. On sam da bi živel v tisti zemlji
sredi valov, brat samoti in viharju v žalosti in v
veselju.

In šel je na otok sredi morja. Zapustil je ljudi
in se preselil. Čutil je sovraštvo do njih in je vzlju-
bil svoj otok tako, da bi ga ne mogel več zapustiti.
Kaj je delal, to ga ni skrbelo, da je bil le sam, od-
daljen od ljudi.

In tako je živel in samotaril kdove koliko let.
Nič ga ni vznemirjalo in lasje so mu ostali lepo tem-
ni, čeprav je bil star, obraz gladek in svetel, če-
prav bi imel biti naguban, in roke mehke in gibčne
kakor mladeniču. In veselilo ga je, da se je ohranil
srečnega daleč od ljudi sredi valov morja na samot-
nem otoku.

In nekoč ga je obiskalo. Prišlo je čez morje
do njega in potrkalo. In je prestopilo prag in bilo
sključeno in nagubano kakor sto let staro. Dolgi si-
vi lasje so viseli kakor mah z glave in tanke srebr-
ne vehe so trudno ležale na licih. Na palico oprt s
koščeno roko je s težavo prestavljalo noge.

In samotar je vprašal: Kdo?

In je odprlo usta in izpregovorilo s tihim in
otroškim glasom:

— Jaz sem človeštvo in te pridem obiskat.

In je nemoteno sedlo za mizo in se naslonilo
na lake. Samotar se je prestrašil. Ali mu hoče biti
tovariš na samotnem otoku?

— Ali jaz sem sam in hočem ostati sam na tej
zemlji. Kdo te je klical?

Človeštvo je odgovorilo:

— Samo sem prišlo in ostanem pri tebi do kon-
ca dni.

In vzelo je kruh in odlomilo, kakor da sedi za
domačo mizo, in je dvignilo vrč k ustom in pilo, ka-
kor da pije pri sosedu.

In samotarja je spreletela groza. Zakaj kruha
ni bilo za dva na otoku in vode komaj za enega.

Ko se je Ana Marija Golar zjutraj vzbudila,
ni vedela, kako se je zgodilo.

Ko je prečitala čudno zgodbo, jo je obšlo tako
neprijetno čuvstvo, da je takoj zaprla knjigo in pa
upihnila luč.

Ni se ozrla v kot, ali še stoji klic v njem, am-
pak je legla in takoj zaspala.

In ko je zjutraj vstala in odprla okno, je bilo
krasno zimsko jutro mesto črne, nerazjasnjenih zgo-
deb polne noči.

In ko je odprla duri in pometla sneg od pri-
stenka, je ležal mrtev človek pod oknom, kdove od-
kod in kdove kam namenjen, z licem naslonjen na bor-
no kočjo.

deluje za obmejne Slovence jako vstrajno, žrtvuje mnogo, samo da ohrani slovenske posestnike z berilom in poučevanjem. Kandidat dr. Božič pa se ne obotavlja, zlorablja volitve v germanizirajoči namen. Polovico volilcev je še Slovencev, za te govori vodja Narodne stranke dr. Božič in vabi na shod nemški. Volitve bodo pokazale, da mu bodo ravno ti obrnili hrbet, ker so zavedni in poznajo liberalno hinavstvo. S takimi možmi celjske garde, ki izdajejo Slovence, bode pa še že dobro obračunalo slovensko ljudstvo.

„Veste, kaj je novega? V petek vsi volimo Brinarja“, taki lepaki so pretekli teden po načinu ameriške reklame po nekaterih krajih ljudi vabili na volišče za liberalnega kandidata. V soboto pa je bil v nekem trgu ta lepak preplepljen in se je bralo: „Veste, kaj je novega? Izvoljen je Pišek.“ In ko so liberalci to novico prebrali, so odšli s klaverno povešenimi glavami. Če bodo vsi naši somišljeniki danes teden storili svojo dolžnost, se bodo liberalcem glave še bolj povesele.

Izid volitev. V splošni skupini spodnjestajerskih mest in trgov je dobil slovenski kandidat Ivan Rebek 1013 glasov, nemški nacionalc Krall 2281, socialdemokrat Horvatek 2165. Vršni se ožja volitev med zadnjima dvema. V Gradcu je bil izvoljen soc. dem. Resel s 6916. Krščanski socialc Fürpass je dobil 1818, nemški nacionalc Gottwald 1094. Na Srednjem Stajerskem je izvoljen socialist Jodlbauer s 4154 glasovi; kršč. soc. Neunteufel 1887, nem. nac. Stranzl 1168 glasov. Na Zgornjem Stajerskem je izvoljen socialist dr. Schacherl z 8678 glasovi. V splošnih skupinah kmečkih občin na Zg. Stajerskem so bili izvoljeni: V Aussee nemški agrarec dr. Kapper s 5100 glasovi; v Allenzu socialist Julij Hilari s 6884, v Frohnleithnu kršč. soc. J. Gölles z 8144 in v Hartbergu kršč. soc. Fr. Stocker.

Narodna svečanost v Mariboru. Dne 6. junija t. l. bo v vseh prostorih tukajšnega Narodnega doma velika narodna svečanost v prosep slovenskega šolskega vrta in slovenskih vsoprednic v zavodu tukajšnjih šolskih sester. Pričakovati je, da se bo narodno občinstvo iz mesta in vse okolice — kakor običajno vsako drugo leto — te slavnosti udeležilo v največjem številu. Okoliška društva se opozorijo, da isti dan ne prirejajo nikakih slovesnosti.

Dva kandidata morajo volilci za dne 17. maja zapisati na glasovnico v naslednjih treh volilnih okrajih: 1. Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer; 2. Ptuj, Ormož; 3. Celje, Laško, Vransko, Gornjigrad. — Mnogi mislijo, da zadostuje samo ime in da lahko izbirajo med kandidati, ki jim jih priporoča S. K. Z. Marsikje smo že naleteli na to krivo mnenje. V imenovanih okrajih se morata zapisati na glasovnico dve imeni. Prosim, da se ponuže v tem smislu, sicer bo veliko zmešnjave!

Dr. Kukovec, general Narodne stranke bo tedaj deloval v deželni zboru „roko v roki“ z nemškimi socialdemokrati, kakor je izjavil na shodu v Studencih. Seveda mora dr. Kukovec prej priti v deželni zbor, potem mu bo še le to mogoče. Mi smo prepričani, da si bodo slovenski tržani dobro premislili, predno bodo volili za svojega zastopnika v deželni zboru moža, ki je svoje dni govoril za nemško šolo in kateremu je na shodih ljubši nemški predsednik nego slovenski. Dr. Kukovec bi se, kakor je sam izjavil, v deželni zboru zvezal s socialdemokrati, kateri dosedaj še nikdar in nikoli niso glasovali za kak slovenski predlog, pač pa so vedno bili tako v deželni, kakor tudi v državnem zboru vedno proti Slovincem. Sramota bi bila za slovenske trge, če bi si izvolili takega poslanca.

Častilcev nemščine imamo na spodnjem Stajerskem več, nego jih moremo prebaviti. „Stajerci“ skrbijo zato, da ne izumrejo. „Stajerci“ in njegovim oprodam to odpustimo, ker v svoji duševni omejenosti in sebičnosti ne znajo drugače. Ne odpustimo pa tega Narodni stranki in njenemu voditelju. Gospod Kukovec je že na narodno-strankarskem shodu v Brezju pri Mariboru pokazal, kolik je njegov respekt pred nemščino. Vzkliknil je: Več nemščine! Ta njegov respekt se tekom časa ni zmanjšal, temveč se je pomnožil. Shod v Studencih zadnjo sredo je tudi dokaz za to. Ko so socialni demokratje prodrli v dvorano in popolnoma nepostavno zahtevali, naj se njim da predsestva, ker je isto že prej bilo izvoljeno, se jim je dr. Kukovec udal. Ni branil slovenskega predsednika, kar bi bil moral storiti kot kandidat Narodne stranke, če je tudi njegov politični nasprotnik, temveč v blaženi nemščini je prvi izmed Slovencev in med precej vidnim ogorčenjem lastnih prištev, predlagal nemškega socialnega demokrata za predsednika. Ti svoji mednarodni toleranci je tudi ostal zvest med celim zborovanjem. Nek socialistični agitator in vodja je z ostudnimi besedami obsodil po naravnih in državnih zakonih popolnoma upravičeno zahtevo Slovencev po slovenski šoli v Studencih. Nesramne in izzivajoče so bile njegove besede, katerim je pritrdjeval res socialdemokratski mob. In kaj je storil vodja Narodne stranke? Filozofsko je molčal. V „Narodnem Dnevniku“ se izgovarja na socialdemokratskega kandidata Kiteka, češ da ni našel nobene besede v zavrnitev. Toda kako more „narodni“ voditelj od mednarodnega socialdemokrata pričakovati več narodne zavednosti in odločnosti? Če Narodna (!) stranka niti na narodnem polju ne stori svoje dolžnosti, čemu pa je na svetu?

Dr. Kukovec in „več nemščine“. Rodoljubi sodijo, da se na spodnjem Stajerskem preveč šopiri nemščina, da se preveč košati na javnih prostorih in poslopjih, da je veliko preveč v uradih in šolah i. t. d., in zato stremijo z vsem naporom in vsemi sredstvi za tem, da dobi spod-

nji Stajer bolj slovensko lice. In ne samo tako zvani razumniki, tudi navaden človek iz ljudstva, preprost kmet in kmečki mladenič je prešinjten tega prepričanja in strmjenja. Samo general Kukovec je drugega mnenja. Na shodu Narodne (?) stranke v Brezju pri Mariboru je z ozirom na šolo proglasil geslo: „Več nemščine“. Temu (?) narodnemu prvoborniku torej ne zadostuje tista že tako prevelika mera nemščine, ki je sedaj v naših šolah, temveč on hoče imeti več nemščine. In to zahtevo je prijavil javnosti v mariborski okolici, kjer se Slovenci že itak potapljajo v morju germanizirajočega nemškega šolstva. Rodoljubni krogi na slovenskem Stajerskem venomer naglašajo, da je v ljudskih šolah vzgoja veliko premalo narodna, dr. Kukovec pa poudarja: več nemščine. Radovedni smo, koliko „narodnih“ volilcev bo oddalo svoje glasove takšnemu „narodnemu radikalcu.“

V skupini delodajalcev za „občni pokojninski zavod za nameščence“ priporočamo. V skupini G. Trgovina in promet: Martin Matek, načelnik Spodšt. ljudske posojilnice, Maribor; Franc Welja, načelnik Okrajne hranilnice pri Sv. Lenartu. V skupini D (Svobodni poklici): Dr. Ivan Benkovič, odvetnik, Brežice; Alojzij Kokelj, župnik Vurberg; dr. Ludovik Filipič, odvetnik, Celje.

Nemška nestrpnost in predrznost. Glede volitve odbornikov za glavno skupščino splošnega pokojninskega zavoda je volilni odbor nemških podjetnikov izdal na svoje somišljenike oklice, v katerem med drugim izraža bojazen pred velikim vplivom Slovencev v zastopstvu zgoraj omenjenega zavoda. V oklicu se opominja, da naj se v zastopstvo volijo 16. t. m. le možje, ki bodo znali varovati in zastopati narodne in gospodarske koristi nemških podjetnikov. S takim oklicem se drzne oholi Nemec nadlegovati tudi slovenske župnijske urade ter slovenske podjetnike in gospodarje. Sicer pa bodo Slovenci znali ohraniti svoj vpliv v omenjenemu zavodu v kljub skrajni nestrpnosti oholega nemškega Mihnla!

Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer.
Ivan Roškar, državni poslanec, Malna
Fran Robič, deželni odbornik, Gradec.

Kandidat Roškar je priredil včeraj dne 9. t. m. volilne shode pri Sv. Antonu v Slov. goricah in na Verjanah pri Sv. Trojici.

Kandidat Robič je imel včeraj volilni shod pri Sv. Barbari pri Mariboru.

Liberalni obrekovalci v St. Lenartu v Slov. goricah so utihnil, kakor hitro so čitali v našem listu besedo: falsificiranje podpisov. Brez pardona se pravi ta reč v javnost in pred kompetentno mesto!

Nagla smrt. Marija Bezjak, 38 let stara dekla pri Miletu v Mariboru, Cvetlična ulica 11, se je že nekaj dni sem pritoževala, da ji je slabo. Zdravnik, kateri jo je v petek opoldne obiskal, se je izrazil, da bolezni ni nevarna. Ker je pa dekla vedno hujše postajala, jo je popoldne dala gospodinja prepeljati v tukajšnjo bolnišnico. Marija Bezjak je že med potom umrla.

Krecenbah pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Dne 6. maja 1909 so se vršile prvokrat volitve v občinski odbor za novo samostojno občino Krecenbah. Zmagala je na celi črti kmečka stranka. Treba je bilo voliti za I. razred 4 odbornike in 2 namestnika, enako za II. razred. Za I. razred so izvoljeni v odbor: Mihael Paulič (Kogler), Marka Skerbinjek (Dežnik), Anton Kasnjak (Bedenik) in Andrej Paulič (Gnedec), vsi v Krecenbahu. Za II. razred: Štefan Schiker (Ropič), Johan Skerbinjek (Marolt), Franc Peitler (Kasjak) in Matevž Schweiger (Hožič), vsi v Krecenbahu. Želimo, da izvoljeni dični možje srečno premagajo vse težkote, ki navadno nastanejo ob začetku poslovanja, in da privedejo novo občino na vrhunec vsestranskega blagostanja.

Ptuj, Ormož.
Anton Meško, župan, Lahonci
Josip Ozmec, župnik Sv. Lovrenc na Drav. polju.

V ptujskem okraju je priredila Kmečka zveza deset zborovanj. Navdušenje za naša kandidata Meška in Ozmeča veliko. Ploju odrekajo po nekaterih krajih prostor za zborovanje.

Sv. Lovrenc v slov. gor. Po rani maši dne 9. maja je bil pri nas shod Slov. kmečke zveze, kateremu je predsedoval g. poštar Koser. Deželni odbornik kranjski dr. Lampe je navduševal zborovalce, da volijo kandidate kmečke stranke. Isto je storil g. poštar Koser. Popoldne so prišli plojaši ostankov pobirat.

Dornova. Popoldne ob treh zadnjo nedeljo je bil tukaj shod Kmečke zveze. Shod je pokazal, da je Dornova zvesta kmečki stranki, če tudi je študent Vesenjak, ki je pri Sveti Marjeti lagal čez dr. Korošca, ubral sedaj drugo taktiko ter

začel plačevati vino. S tem naših poštenih kmetov ne boste zvalili na svojo stran, naši kmetje obsojajo tak način agitacije. Odkod pa ima študent Vesenjak toliko denarja naenkrat? Govoril je dr. Lampe in samoumevno, da Vesenjak z vinom in učiteljicami, s katerimi se je obdal, ni mogel vspeti proti dr. Lampetu in Brenčiču, ki je tudi prihitel na shod govorit. Vesenjak naj zgotovi svoje študije, potem naj gre med ljudstvo. Zborovanje se je končalo z navdušenjem za našo veliko ljudsko stvar. Meško in Ozmec sta naša kandidata.

Sv. Tomaž pri Veliki nedelji. Shod zadnjo nedeljo pri nas bil velik in sijajen. Govorila sta novi deželni poslancec Pišek in kaplan Stuhec. Sveti Tomaž je v taboru Kmečke zveze!

Pavlovci pri Ormožu. Zadnjo nedeljo dne 9. maja popoldne ob 3. uri je bil shod Kmečke zveze pri g. župniku Kečeku. Poročat je prišel državni in deželni poslanec Pišek. Njegov govor je navdušil vse zborovalce za naša kandidata Meška in Ozmeča.

Št. Janž na Dr. polju. In zopet se je pokazalo, da gredo liberalci in nemčurji roko v roki. Dne 9. maja so prišli na naš shod liberalni učitelji s znanim Stajercijancem Ahitschem v bratski slogi. Govorila sta Meško in g. Pušenjak, ki je vodil z g. Rešekom zborovanje. Od naše strani še so govorili Šnuderl, Krepfl, od liberalne strani je govoril Rajh za zvišanje učiteljskih plač. One liberalno nemčurske lumpe, ki so prilepili na plakate sramotilne primke na Ozmeča, dobro poznamo in jih bomo sodnijsko zasledovali.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Zavedni Sv. Lovrenc se je zopet izkazal. Pod predsedstvom g. Mustafe se je shod vrlo dobro obnesel. Govorili Meško, Pušenjak, Kociper. Živel Meško in Ozmec.

Majšperg Dne 9. t. m. je bil sijajen shod Kmečke zveze. Predsedovala sta gg. Turkuš in Jagadin. Govorili so dr. Korošec, Meško, Pušenjak. Kandidatura Meška in Ozmeča pa navdušeno sprejeta. Shod je hotel motiti nadučitelj Lovrec, a ko mu nihče ni hotel verovati, da je „učen človek“, kakor je sam sebe račil imenovati, je med splošnim smehom izginil.

Ne-Sloga še vedno laže naprej, toda tako neumno, da bije s tem lastnega svojega krušnega očeta Ploja. Hajska proti poslancem Slov. kmečke zveze, da so glasovali za nagodbo z Ogrsko. Pozabi pa, da je tudi dr. Ploj z navdušenjem glasoval za nagodbo z Ogrsko in da je torej ravno on kriv, da se bosta vozila v njegov volilni okraj čebula in vino. Če ne morejo njegovi nekdanji volilci sedaj čebule in vina prodati, naj primejo radi tega pravega kriveca dr. Ploja.

Ptuj. Meško in Ozmec sta našla povsod pri ljudstvu prijazen sprejem. Plojevi pristaši delajo vsled tega burno proti njemu. Meška sramotijo, da je kmet, da ima junce, in ga zaničljivo imenujejo junčarja. Somišljeniki, povejte vendar kmetom to plojaško zasramovanje kmečkega stana! Ploja hočejo vsiliti kmetom, v isti sapi pa sramotijo kmete, da vozijo gnoj, da so junčarji i. t. d. Ali ni to nečuvstvo. In kako so začeli delati proti Ozmeču. Na lepake so plojaši pod njegovo ime čez besedo „župnik“ prilepili ime „svinjski handlar“. Tako si upajo delati ljudje, kateri so še pred dvema letoma toliko svinjarji zapirali po listih in letakih o Ploju. Saj še se učitelji tega gotovo spominjajo!

Cirkovce. Kljub skrajni surovosti socialdemokratov, ki so tudi dejansko napadli enega naših volilcev, je oddanih 45 glasov za Dr. Korošca, samo 19 za Kitaka, ki je raztrosil cele kupe letakov po cirkovski župniji; štiri glasi so bili razcepljeni. V kmečki skupini je zanimanje veliko večje. Kmetje v Cirkovcah niso delavci Kitakovi, pa tudi Plojevi ne. Ploj vlačí stare študente po ptujskem okraju seboj, mi pa tem študentom svetujemo, naj rajši za sebe agitirajo, da pridejo po 24 letnem študiranju do pameti in do kruha. Bomo videli, kdo bo zmagal 17. maja — študent ali kmeti. Kmetje v Cirkovcah so stebri S. K. Z. Živeli!

Stoperce. Pri g. Vrabčiču je dne 9. maja priredila S. K. Z. volilni shod. Govoril je dr. Korošec, ter toplo priporočal volitev Meška in Ozmeča. Kolarjeva žlahta je hotela delati nemir, a so jih morali pošteno slišati, tako da so si do desete ure pred hišo g. Vrabčiča hladili jezo.

Kandidat Ozmec je imel zadnjo nedeljo shode pri Veliki nedelji, v Svetinjah in na Humu.

Odgovor. Glede na napad „Nar. Dnevnika“ št. 101. z dne 5. maja 1909: „Dekan Jurkovič agitator kaplana Korošca“, izjavim očitno, kar je za gotovo tudi dopisniku znano, da nisem nikoli bil in nisem tudi sedaj nadzornik g. dekana Jurkoviča, ker jaz nisem faran Ljutomerski, ampak svetinjski in v nobeni zvezi z g. dekanom. Očitno izjavim, da jaz nisem od g. dekana dobil nobenega listka za volitve, tudi njihovim viničarjem nisem nobenega listka dal. Mislim, da to zadostuje dopisniku N. D. da, ako je resnicoljuben človek, mora v N. D. svojo pomoto preklicati. Omenim še, da nobeden viničar g. dekana nima šolarskih otrok. Da pa resnicoljubnemu dopisniku in poštenjaku veselje in korajžo naredim, mu obljubim, ako je v stanu nasprotno dokazati, 50 kron nagrade. Zevrovcih dne 8. maja 1909. Mat. Pihlar, gostilničar in veleposestnik.

Rogatec, Šmarje.
Jakob Vrečko, kmet, Ponikva.

Shode je priredi včeraj dne 9. maja kandidat Slov. kmečke zveze g. Jakob Vrečko na Sladki gori, Šmarju in pri Sv. Stefanu. Liberalci pa so berlisljali po Kostrivnici in Tokačevem. Kandidat Berlig ni nikjer pripovedoval, da ima svojega nečaka kot hud narodnjak v Studentenheimu, in sicer celo v ptujskem, ne pa v celjskem. Zdaj razumemo, zakaj Ornig ni Berligu postavil protikandidata.

V pondeljek, dne 17. maja vsi na volišče.

Briljež je kremenit značaj — piše urednik A. Špindler v svojem pismu na slovenske župane z dne 27. aprila. No, če celjski liberalci pod kremenitim značajem umevajo človeka, ki je bil še nedavno hud posil-nemec in ki ima še danes svojega nečaka v ptujskem Studentenheimu, ob enem pa je kandidat Narodne stranke, potem jih pomilujemo. Slovenski kmetje pa ne marajo imeti za deželnega poslanca takega „kremenitega značaja“, zato bodo dne 17. maja glasno volili kandidata S. K. Z., ki je: Jakob Vrečko, kmet, Ponikva.

Konjice, Slov. Bistrica.

Peter Novak, posestnik, Slov. Bistrica.

Kandidat Novak je imel včeraj dne 9. t. m. shode zjutraj v Makolah, popoldan pa v Polčnanah pri Gajšku. Nemškutarji se pehajo za Kresnika sem in tje. Njegovo zadnjo kandidaturo bi mu radi oslajšali, zadnji padec naj bi bil časten. Opozarjamo somišljenike, da je treba spraviti dne 17. maja vse pristaše na vodišče!

Kebeľ na Pohorju. V kljub precejšnji agitaciji od naše strani za deželnozborsko volitev je bila udeležba jako naba. Od 104 volilcev se je udeležilo volitev samo 22 in sicer 15 za dr. Korošca, 3 za Kitaka in 3 za Kresnika, 1 pa je bil prazen. Zdaj se pripravljamo za volitve dne 17. maja. Za ta dan kandidira kot kmečki kandidat gosp. Peter Novak iz Slov. Bistrice.

Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg.

dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor.

Trbonje. Pri nas še ni bilo nikdar shoda. To nedeljo sta pa bila kar dva. Dopoldne je prišel advokat dr. Božič z zvestim spremljevalcem novim advokatom iz Maribora dr. Sernecem. Še le pozneje smo zvedeli, kdo da sta ta dva gospoda. Pa podkurili smo jima pač dobro. Ko je Franc Božič razvijal svoj program in udrihal po duhovnikih, so se oglašili kmetje sami in mu v obraz rekli, da advokata ne bodo volili. Jako klaverno sta pobrala oba svoja kopita. Popoldan pride k nam kandidat Slovenske kmečke zveze profesor dr. Karl Verstovšek iz Maribora. Mi smo pa mislili, da so prišli Vuženičani, posebno mali učitelj Lešnik, katerega nihče ne mara videti in pa Mravljakov študent ž njim, zato smo pa bili glasni, ker so oni vedno bolj kričali. Potem smo še le zvedeli, da so prišli ti nalašč k nam razgrajati. Žal nam je bilo, da nismo bili dobro poučeni, ker se je nas že pri volitvah za splošno kurijo hujskalo proti Pišek. Ker ni bilo mogoče v gostilni zborovati radi nemira, smo šli uplivni možje v župnišče in se tam dobro spoznali s kandidatom Kmečke zveze. Videli smo, da le ti poslanci prav delajo v blagor kmečkega ljudstva. Izrazili bodemo gospodu profesorju svoje zaupanje dne 17. maja (in šli po večini njegove volit). Advokat dr. Božič ne dobi zlahka pri nas kakega glasu; toliko je gotovo.

Sv. Peter na Kronske gor. Dne 9. t. m. je sklicala S. K. Z. volilni shod v cerkveni hiši. Prišel je pa na shod tudi župan Verdnik p. d. Podržan s svojim bratom in sinom, katerega je predstavil za „gumajnskega sekretarja“. Verdnik je prišel takoj tako krčati, da mu je kar pot lil z obraza. Ker je izjavil, da to tako dolgo kričal, da bo razbil shod, mi smo pa hoteli v mira zborovati, smo šli vsi v župnišče in tam mirno sami za se zborovali. Govorili so dr. posl. Grafenauer, župnik Rozman, g. Čas in Cenčič. Ljudje, — bilo jih je blizu 100, so bilo zelo navdušeni in so vsi sklenili, da bodo volili dr. Verstovška. K temu lepemu vspehu je veliko pripomogel župan Verdnik s svojim kričanjem in posebno z opazko „Korošec ne potrebujemo, ven s Korošci.“

Pameče. Volilni shod S. K. Z. 9. t. m. je krasno vspel. Govorili so dr. posl. Grafenauer, Jurko in Cenčič. Shod je prišlo motit nekaj Slovenjgračanov, ali slišali so take, da so utihnili. Navdušenje za Kmečko zvezo in njegovega kandidata je velikansko. Posebno je razveselila ljudi vest o sijajni Pišekovi zmagi.

Sv. Primož na Pohorju. V nedeljo je bil tudi pri nas kandidat Kmečke zveze. Razvil je nam svoj program, ki je nam vsem zelo ugajal. Obljubili smo si, da gremo tudi njega ravno tako voliti, kakor smo šli poslanca Piška. Posebno nas je razkačil vuzeniški učitelj Lešnik, ki je hotel motiti govornika. Če bi nas ne bil miril go spod kandidat, bili bi ga vrgli čez prag. Tudi pri nas uvidevamo, zakaj so taki učitelji ko je ta vuzeniški; združbe delajo druga pa nič. Smilil se nam je pa, ker je moral on in tudi Mravljakov študent tako bridkih slišati od kandidata, da sta kar besnela. Na dan volitve pa hočemo pokazati, da smo vrli pristaši Kmečke zveze.

Marenberg. Pri nas se dani. Po volitvah v splošno skupino se je mogočni Pahernik kar besno vozil okrog, ni mu dalo mira, da so se volilec uprli njegovemu povelju. Posestniki teh okrajev so se zarotili, da se rešijo bogatih mogotcev v celi okolici, ki jih poznajo le, kadar so volitve

in kadar je treba prinesiti denar v njihove kase. Le v kmečki zvezi je mogoča še rešitev kmečkega stanu. Na celi meji od Remšnika do Sobote hočejo voliti le kandidata Kmečke Zveze profesorja dr. Karla Verstovška iz Maribora, ki neustrašno nastopa proti vsem liberalnim nasprotnikom cerkve in kmečkega stanu.

Remšnik. Kmečka zveza si je utrdila pri nas stališče. Vsi smo navdušeni za njene kandidate. Študent Mravljak je sicer pri nas strašil in agitiral, namesto da bi se učil in očetu prihranil mnogo skrbi; toda njegovo pehanje za volilci ni nič pomagalo. Za Brinarja sta glasovala le dva izvoljenca. Ravno tako bodemo ravnali 17. maja pri volitvah za kmečko skupino in volili bodemo navdušenega in delavnega kandidata K. Z. profesorja dr. Karl Verstovška iz Maribora. Može volilci iz Remšnika, vsi na volišče za kandidate kmečke zveze.

Narodno gospodarstvo v Marenberškem okraju. Kandidat Kmečke zveze dr. Karl Verstovšek je nam še le odprl oči, kako pogubonosne se deluje od liberalnih bogatašev v pogin kmečkega stanu na Pohorju. Prej so bili tu povsod dobri posestniki, sedaj je pa največ prežitkarjev, ki so vse življenje hlapci teh bogatašev. Volilna borba nas je dovedla do tega spoznavanja; zbrali bodemo podatke na vse te nekdanje posestnike in dokazali na podlagi zemljiških knjig, kako so delovali liberalni mogotci na lepem zelenem Pohorju, da je izginilo prejšnje imovito kmečko ljudstvo. In tako delo imenujejo pristaši Narodne stranke in slepi privrženci advokata dr. Božiča narodno gospodarstvo. Kraspali se še bodo za ušesa, če jim bomo mi začeli odkrivati to pogubonosno delo. Prepričani smo pa, da nas varuje pred temi bogatini le Kmečka zveza; zato gremo voliti 17. maja njenega kandidata prof. dr. Karla Verstovška.

Slovenjgradec. Kmetje, volilci! Veselite se z veselimi! Veselite se z našimi stanovskimi tovariši, malimi posestniki! Veselite se z našimi sinovi! Veselite se z našimi delavci! Vsi ti veselijo se svoje zmage, zmage, ki si so jo tako sijajno priborili v vroči bitki dne 7. majnika: priborili so si to zmago z neomajenim krščanskim prepričanjem zoper lažnjivi liberalizem. In ta zmaga velja svobodnemu krščanskemu prepričanju! In prav zato so svoje zmage tako veseli. Veselite se ž njimi tudi vi, kmetje-volilci, da bo to njihovo veselje podvojeno. Toda kmetje volilci! Popolno pa še to veselje ni. Popolno bo to veselje še le tedaj, kadar boste volili tudi vi vsi kakor en mož, volili pa vsi edino le v krščanskem smislu, volili krščanskega socialca, kandidata naše Slovenske kmečke zveze, ki je dr. Verstovšek, profesor, Maribor.

Kmetje volilci! To bo še le pravo veselje, ko bote tudi vi neustrašno šli v volilno bitko, ki vam je napovedana za 17. dan majnika, in z združenimi močmi, z združenimi glasovi tudi vi pripomogli krščansko-narodni stvari do zmage. In ko boste tako zmagoslavni vračali se iz volilnega bojišča, iz volilne sobe, tedaj še le bo to zmagoslavje popolno. Veselili se boste po svojih krščanskih hišah vsi, vsak svoje zmage, pa tudi zmage krščansko-narodnih somišljenikov.

Krščanski kmetje, volilci! Ni si mogoče misliti, da bi kdo izmed vas ubral sedaj drugo pot, kakor so jo šli in začrtali z zmago krščansko-narodni volilci v četrti volilni skupini. Ali si je mogoče misliti, da bi se sedaj pri tej drugi odločilni volilni bitki dne 17. majnika kateri oče ločil od svojega vrlega sina, ali kateri gospodar od svojega zmage se radujočega hlapca, ali mojster od svojega delavca? Ne, tega si ne more misliti nihče.

Torej kmetje volilci v okrajih Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj! V vrste! V vrste vsi! V vrste možato in neustrašno! In korakajte pogumno in korajžno na volilno bojišče. In ko se vrnete, se bodo z vami veselili vaši sinovi, hlapci in delavci, in tedaj še le bo vaše veselje nad vsesranksko zmago popolno. Zmaga pa bo gotovo vaša, ako storite vsi volilci v skupini kmečkih bččin svojo dolžnost, da oddate vsi po vrsti od prvega do zadnjega svoje glasovnice, na katere napišite ali dajte si napisati: dr. Verstovšek, profesor, Maribor.

Staritrž pri Slovenjgradu. Majniška veselica z gledališko igro „Za križ in svobodo“ — nastavlje na na 16. majnika — se preloži na binkoštni ponedeljek in sicer zaradi volilne borbe.

Celje, Vransko, Gornji grad, Laško.

dr. Ivan Benkovič, državni poslanec, Brežice.

Alojzij Terglav, kmet, Št. Peter v Sav. dolini.

Goričan, od dežele plačani in zato tudi od dežele odvisni kmetijski potovalni učitelj, se nam sili za deželnega poslanca. Čudno res, da mu kaj takega pade v glavo. Kako bo pa on mogel v deželnem zboru odločno nastopati proti sedanjim neznosnim razmeram, ko je vendar od dežele odvisen. Goričan se ne

bo smel potegovati za kmečke koristi, ampak le za to, kar mu bodo predpisavali njegovi predstojniki. Tako odvisnega človeka pa mi ne maramo za deželnega poslanca, zato bomo dne 17. maja vsi volili Terglava in dr. Benkoviča, ki sta popolnoma neodvisna in odločna moža.

Volilne shode je priredila včeraj dne 9. maja Kmečka zveza v Jurklostru in pri Sv. Lenartu nad Laškim. Govoril deželni odbornik prof. Jarc. Nadalje je bil kmečki shod v Loki pri Zidanem mostu. Govoril deželni poslanec dr. Zajc. Poslanec Gostinčar je priredil shod v Dolu pri Hrastniku.

Dramlje. Kmeti Goričana nočemo! Zakaj ne? Ker je liberalci. Mi hočemo kmeta Terglava in dr. Benkoviča. Čemu tudi doktorja? Ker je na krščanski in kmečki strani in ker ga kmečki poslanci pri postavah živo potrebujejo zoper nemške in liberalne advokate.

Gornji grad. Potovalni učitelj Goričan naj študira razmerje glasov v gornjegrajskem okraju in izprevidel bode, da mu je propad pri volitvah siguren. Ljudstvo je silno razburjeno in zahteva, da se vršijo po volitvah v vseh okrajih protestni shodi zoper postopanje potovalnega učitelja Goričana, ki njanja samo liberalno politiko, za svoj poklic se pa toliko ne briga. G. poslance pa prosimo, da po volitvah storijo primerne korake pri deželnem zboru in izpolnijo željo ljudstva: Proč z liberalnim agitatorjem!

Braslovče. „Slaven“ kandidat potovalni učitelj Goričan, ki se odlikuje po svoji narodni mlačnosti in strahom pred deželnim odbornikom Stallner-jem in nemškim nacionalcem Stiegler-jem, se drzne udrihati po „farjih“. Sedaj udriha po „farjih“, sicer pa jih nadleguje s prošnjami, da za njegova predavanja agitirajo, obiskuje ter se rad okrepeča v farovžih s kratka: v vsakem oziru se opira na duhovnike. Za to nesramno početje bo dobil 17. maja primeren odgovor! Uslužbenec nemških nacionalcev, bojazljivec, narodni mlačnež ne bo nikdar naš poslanec! Mi hočemo imeti popolnoma neodvisne poslance!

Žalec. Za učitelja Brinerja so razvili liberalci naravnost amerikansko reklamo. Uporabili so vsa dovoljena in v obilni meri tudi nedovoljena sredstva, a vendar je kandidat liberalnih advokatov in učiteljev popolnoma propadel. Ta volitev nam je jasno pokazala, kar smo opetovano pisali, da so ure Narodne stranke štete, in da S. K. Z. prodira v Savinjski dolini korak za korakom. Izid volitev v splošni skupini pa nam zagotavlja sijajno zmago kandidatov S. K. Z. dne 17. maja in popolen poraz liberalnih kandidatov: skrajno nepriljubljenega, nesposobnega in veri in cerkvi nasprotnega dr. Karba in nesamostojnega, od nemškonacionalnega deželnega odbora odvisnega ter v politiki popolnoma nevesčega Goričana. Z navdušenjem in z veseljem upanjem na zmago pričakujemo volitve. Savinjska dolina je v pretežni večini v taboru S. K. Z.

Goričan, ki nam ga vsiljuje za poslanca Narodna stranka, je hudo nervozen. Tolika je njegova nervoznost, da ga zmoti, če ima svoja navadna predanja, katera je že stokrat in še večkrat povedal, vsak šum, če kdo vrata odpre, če se zgane i. t. d. To je bolezen, v kateri v javnosti sicer ne bi govorili, če ne bi Goričan silil v politiko. Zdaj pa moramo. Tako nervozen človek, ki pri svojih vsakdanjih predavanjih tako naglo in iz najmanjšega povoda pride iz duševnega ravnotežja, naj govori v deželni zbornici v Gradcu in naj tamkaj z odločnostjo brani koristi svojih volilcev? Za politiko nesposoben človek!

Brežice, Sevnica, Kozje.

dr. Franc Jankovič, zdravnik, Kozje.

Volilni shod v Sevnici ob Savi dne 9. t. m. je dobro vspel. Navzoči — našli smo 130 mož so z velikim zanimanjem sledili poročilu g. dr. Jankoviča ter soglasno sklenili voliti dne 17. maja: doktorja Franca Jankoviča, zdravnika v Kozjem.

Dr. Jankovič je imel zadnjo nedeljo shode v Sevnici, v Zabukovju in Dobjem pri g. Teržanu.

Volitve 7. maja.

V splošni skupini okrajnih glavarstev Maribor — Ljutomer — Konjice — Ptuj je bil z velikansko večino izvoljen kandidat Slovenske kmečke zveze dr. Ant. Korošec.

V splošni skupini okrajnih glavarstev Celje — Brežice — Slovenjgradec je dobil kandidat S. K. Z. Franc Pišek 6051 glasov, socialni demokrat Sitter 2752 glasov, učitelj Brinar 1777.

V posameznih občinah je izid sledeči:

Občina	Pišek	Brinar	Sitter
Pameče	63	8	
Remšnik	33	1	
Šoštanj	61	34	11
Št. Vid nad Valdekom	37	8	
Št. Ilj pri Gradiču	38	2	
Škale	54	2	8
Staritrž pri Slovenjgradu	53	8	
Vuhred	6	20	46
Sv. Florijan (Šoštanj)	34	3	
Velenje	62	3	38
Legen	50	12	
Mislinja	34	4	59
Sv. Miklavž	34	12	
Otičnik	21	42	
Podgorje	32	5	

Umetniški zavod **Adolf Vogel**, Hall pri Inomostu, Tirolsko, se najtopleje priporoča za napravo altarjev, spovednic, prižnic v gotskem romanskem in renesančnem slogu, tabernakeljev, križevih potov, oljnatih slik, božjih grobov, slik za bandere itd. Ilustrirani cenik zastonj. Ako se skličete na „Stražo“, dobite 5% popusta. 106

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.